

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 augusztus 7. vasárnap.

VI. ÉVFOLYAM, 182. SZÁM.

A dolgozók építő hazaszeretete

A tőkés-földesuri rendszer urai nem szeretik hazájukat. A kizsákmányolás haszonélvezői azonban minden korban a leggaládabb módon hazafiaknak adták ki magukat. Habzó szájjal szónokoltak a hazaszeretetről, képviselőként a haza, a nemzet örangyalaként, a hatalom birtokában önkényesen a nemzet „bí” fiaiként léptek fel, akkor, amikor a nacionalizmus megtevesztő jel-szavaival álcázták hazaárulót, nemzetrontó eszszövéseiket. A történelem ezernyi példával bizonyítja a népuket szolgaságban tartó elnyomók hazaárulását. Minden nemzet történelme ismer ilyen példákat. Izelítől elég, ha megemlítjük, hogy a nagy hazafiként mellüket döngető magyar főnemesek a forradalmi megmozdulásba lendült nép szabadságharcát 1849-ben vérbefojtó habsburgi és cári önkényuralommal paktáltak. De ugyanilyen nemzetárulók voltak a román parasztság Bálcescu vezette szabadságmozgalmát török csapatok igénybevételevel tiporták el.

A tőkés és földesurak nem is szerethették soha sem hazájukat. Miért? Egyszerűen azért, mert a hazaszeretést elválaszthatatlan a nép szeretetétől. A hazaszeretést nemcsak azt jelenti, hogy szeretem azt a földrajzi területet, országot, amelyen születtem, hanem jelenti azt is, hogy szeretem annak a földrajzi területnek dolgozó népét. Javát akarom és boldogulását minden erőmmel elősegítem, anélkül, hogy ezzel más földrajzi terület, más ország dolgozó népének boldogulását gáncsolnám. Szeretni hazánkat és annak dolgozó népét annyit tesz, mint küzdeni népem szabadságáért, függetlenségéért, gazdasági és kulturális felemelkedéséért. Ez a küzdelem azonban hiábavaló és eredménytelen, ha nem kapcsolódik szervesen más földrajzi területek, más országok dolgozó népének hasonló irányú törekvéseihez. Csak az a hazafi, aki megbecsüli, rokonszenyvel kíséri és támogatja más népek harcát a kizsákmányolás és elnyomás ellen.

Az igazi hazaszeretést olyan távol áll a tőkéséktől és földesuraktól, mint a föld a csillagoktól. És ez természetes is. Hiszen az, aki elnyomja, kizsákmányolja nemzetének döntő többségét kitévő dolgozó népét, a munkásságát, a dolgozó parasztságot, az magátólététől nem szereti, hanem gyűlöli a népet. Aki pedig gyűlöli a népet, nem szereti hazáját, még akkor sem, ha naphosszat teli torokkal „nemzeti” jelszavakat bömböl is. A burzsoázia ural mindíg sovíniszta úszítással igyekeztek elterelni a figyelmet a dolgozó tömegek elnyomásának és kizsákmányolásának embertelen tényéről.

Már a marx-lenin-sztálini tanítások fényében minden dolgozó világosan láthatja, hogy a dolgozók kezdetlen kizsákmányolásából előszülő burzsoázia mellett, hogy nem hazaszerető, még vad, féktelen sovíniszta úszítással, más népek leigázásával, függetlenségének megsemmisítésével, gazdasági javai megszerzésére is tör.

A történelem nemesak azt bizonyítja, hogy a dolgozó nép

nyakán előszülő kizsákmányoló önző uralmi érdekek védelmében sohasem riadtak vissza a legaljabb cselekedetfől, a hazaárulástól, hanem arra is felel, hogy kik szeretik valóban hazájukat. Budai Nagy Antal, Dózsa György, Horia-Cloșca-Crisan, Petőfi, Bálcescu forró szeretettel viseltettek hazájuk iránt. Gyűlölték a nép sanyargatóit és a nép élén küzdtek az elnyomók, a zsarnokok ellen. Igaz, nagy hazafiak voltak, mert minden idegsejtelükkel az elnyomott nép felszabadításának ügyét szolgálták. És midőn népük jobb életéért küzdtek, az ellenséget nem a más nyelvet beszélő emberben látták, hanem azokban, akik — bár közös anyanyelvük volt a néppel — embertelenül robotoltatták jobbágyakat és minden semmisségért derre húzták őket. Nem véletlen tehát az, hogy hazánk parasztlázadásaiban különböző anyanyelvű jobbágyok vettek részt. Régmúlt századokban is már azok szerették hazájukat,

akik nem nézheték tétlenül, hogy a dolgozó nép döllyös urak jármában senyved és pusztul.

Történelmünk újabb évtizedeiben, mint a társadalom legaladóbb osztálya, a munkásosztály lett az építő hazaszeretet hordozója. Kézzel fogható tények bizonyítják, hogy amíg a burzsoázia nemzetének függetlenségét áruba bocsátotta és a fasiszta hódítók haszonrészes lakája lett, addig a hitlerista hordák kiűzésére született nemzeti felszabadító mozgalmak élén mindenütt a munkásosztály legjobb fiai, a kommunisták álltak. Így volt ez nálunk és a burzsoázia árulása folytán fasiszta csizma alá került többi országokban. Ki vonhatná kétségbe, hogy nem a munkásosztály hozta a legnagyobb áldozatot ezekben az országokban a nemzeti függetlenség, a nép szabadságának feltámasztásáért, majd a háború végeztével az újjáépítés nehéz munkájában, a külső és belső ellenség felszámolásáért folyó harcban?

Hazánk munkásságának és széles dolgozó tömegeinek építő hazaszeretét a szovjet népek példátlan, hősi hazaszeretete termékenyíti. Ez érthető is, mert sehol a világon nem folyik olyan ütemben a dolgozók építő munkája, mint a szocializmus nagy hazájában, a Szovjetunióban. A Nagy Honvédő Háború során beigazolódott, hogy a szovjet népek — bármilyen nyelvet beszéljenek is — egyemberként szálltak síkra a fasiszta betolakodók kiűzésére és a leigázott népek felszabadítására. A szovjet népek ezzel nemcsak a lángoló hazaszeretét, hanem a proletár nemzetköziség nagyszerű példáját mutatták a világ dolgozóinak.

Ezt a messze világitó példát követik dolgozóink akkor, amikor hazánkban a szocializmus felépítéséért küzdenek. Fejlődésünk mai szakaszában minden jónak itélkező ember párhuzamot vonhat az igazi hazaszeretettel és a polgári nacionalista álhazafisággal között. Nem nehéz meglátni, hogy

kik a jó hazafiak? Azok-e, akik zagyva rémhírekkel, úzérkedéssel, szabotálással akarják az amerikai imperializmusnak kiszolgáltatni Népköztársaságunkat, vagy pedig a bányák és üzemek szocialista versenyt folytató munkásságát, vagy a szántóföldek munkaversenyre lendült dolgozó parasztságát? Ki a jó hazafi, aki az éj sötétjében „Amerika Hangjából” gazdagítja álhirgyűjtőmennyét, vagy pedig azok a zsilvölgyi bányászok, akik már 1950-re termelik a szenet? Ki szereti hazáját, az a kulák, aki elrejté terméfeleslegét a dolgozó földművesek, akik éberen örködnék, hogy egy szem gabona se menjen kárba a szerükön?

A munkásság és a dolgozó parasztság mindennapi életéből ezernyi és tízezernyi megnyilatkozást sorolhatunk fel, a haro és az építőmunka tetteit, amelyek mind a dolgozók hazaszeretetről adnak számot. Városokban és falvakon, üzemekben és szántóföldeken, a szellemi alkotás műhelyeiben a nap minden órájában találkozhatunk a dolgozók építő hazaszeretetének számtalan változatával. Mert harcolni a nép ellenségei, a régi világ maradványai ellen, szent bányászni, izzó kohókban vasat önteni, zakatoló gépeken ruhát szőni, bűgöcséplőgépekbe kévét rakni, az íróasztal fölé görnyedve a nép művelésére könyvet írni: mindez igazi hazaszeret.

Erre az izzó hazaszeretetre tanított bennünket már több, mint száz évvel ezelőtt nagy költőnk, a forradalmár Petőfi. Az alig néhány nappal ezelőtt lefolyt segesvári ünnepségeken méltán mondhatta Petőfi sirjánál a Magyar Köztársaság dolgozóinak küldötte, Andics Erzsébet, hogy „csak az lehet jó hazafi, aki összeköti saját népének ügyét a más népek szabadságának ügyével”. És a lángelkű költő forradalmi szellemének jegyében forró üzenetként hozzáfűzte: „Erősítsétek, feljlesszétek Népköztársaságokat, vigyázzatok úgy rá, mint szemetek fényére. Vessétek ki sötétből azokat, akik olyan jel-szavakat használnak, hogy magyart a magyart ne bántsa, mert ezek el akarják veszejteni Népköztársaságokat, ide akarják hozni az amerikai imperializmust.”

Méltóbban nem is hódolnánk nagy szabadságharcos matónk emléké előtt, mint úgy, híd. Népköztársaságunk vezetőinek, a Román Munkáspárt céludatos és tapasztalt irányonásával, az alkotó hazaszeretelogyében, szakadatlanul küzdünk-világuralomra törő amerikai imperialisták ügynökei ellen, bármilyen kintösben is bujkáljanak azok közöttünk. Ne felejtkezzünk meg egy pillanatra sem, hogy a háborus üszítók bomlasztó eszmékkel, szabotáló cselekedetekkel hazánk erejét akarják aláaknázni, hogy ismét rabasgába dűnhésenek bennünket. De ez a békés veszélyeztető mesterkedésük annál caúfosabb kudarcha fullad, minél keményebben, megintgathatatlannabul állunk az igazi hazaszeretet talaján és a proletár nemzetköziség feünkült szellemében küzdünk a béke ellenségének ármanykodásai ellen.

LAZAR JÓZSEF

A nemzetek közötti béke és megértés jegyében zajlik le a Világifjusági Találkozó

BUDAPEST. — (Agerpress.) Grohmann, a Nemzetközi Diákszövetség elnöke, Budapestre érkezett, hogy résztvegyen a VIT előkészítésében. Kijelentette, hogy a találkozó és a sportversenyek a nemzetek közti béke és megértés jegyében kerülnek lebonyolításra és a tavalyinál sokkal nagyobb méretekkel lesznek.

Grohmann kiemelte a szovjet ifjuság és sportolók tömeges részvételét és megelégedését fejezte ki, hogy a nyugati ifjuság kiküldötteinél módjában lesz megismerni az új Magyar Köztársaság megvalósításait.

A TALÁLKOZÓ MEGJOBBAN MEGSZILÁRDITJA A VILÁG HALADÓ IFJUSÁGÁNAK EGYSÉGÉT

BUDAPEST. — (Agerpress.) Viktor Smara, aki a Komszomol képviseli a VIT előkészítő bizottságában, nyilatkozott a Magyar Távirati Irodának a találkozó előkészületeiről:

— Jártam üzemekben, iskolákban, uttoró szervezeteknél és mindenütt láttam, éreztem, milyen lendülettel és mennyi szeretettel készül a magyar ifjuság a találkozóra, — mondotta Smara. — Budapest utcáit rendkívül szép és üde köpet öntenek magukra. Az a tény, hogy a sportpályák, színházak, szállodák, iskolák és vendéglők már készen vannak a külföldi vendégek fogadására, bizonyítja, milyen türelmetlenül várja a magyar ifjuság, hogy kezdet foghasson a Komszomol küldötteleivel, a győzedeles kínai néphadsereg ifju hőseivel, a fiatal indonézial és görög partizánokkal.

Smara emlékeztetett arra, hogy Magyarország minden sarkából 54 ezer ifju sereglik Budapestre és méltatta azt a lelkes munkát, amit a magyar ifjumunkások kifejtettek a találkozó előkészítésére. Az ifjumunkások azt vállalták, hogy 20

millió forint értékű terméket készítenek a terv előírászatán túlmenően. Nagy örömmel várják a szovjet ifjak érkezését, ajándékokat készítenek számukra és kiállításokat rendeznek a Komszomol működéséről, melynek példáját akarják követni. A szovjet és magyar ifjuság közti barátságot ki kell mélyíteni. Ez a találkozó még jobban meg fogja szilárdítani az egész világ haladó ifjuságának egységét, a tartós békéért és demokráciáért, a nemzeti függetlenségért és egy jobb jövőért folytatott harcban, — fejezte be Viktor Smara.

Milliók hallgatják a Délamerikában a moszkvai rádiót

NEW-YORK. — (Agerpress.) A TASS hírügynökség jelentése szerint a latin-amerikai országokban élenk érdeklődés mutatkozik a moszkvai rádió műsora iránt. A buenos-airesi „La Hora” című lap írja, hogy millió — írők, művészek, dolgozók és katonák — hallgatták Latin-Amerikában a július 28-i adást, melyet a Szovjet Irók Szövetségének védnöksége alatt rendeztek Pablo Neruda chilei költő tiszteletére, aki a

KEMÉNYEN ALLJAK A HARCOT GRAMMOSZ ÉS VITSZI VÉDŐI

SZABAD GÖRÖGORSZÁG. — (Agerpress.) Az Ellas Press jelenti, hogy a demokratikus hadsereg főparancsnoksága kiáltványt intézett Grammosz és Vitszi védőihöz, rámutatva arra, hogy az angol-amerikai imperialisták monarcho-fasiszta zsoldosai újabb erőfeszítéseket tesznek a demokratikus hadserők bástyáinak meghódítására. A demokratikus hadsereg kötelékei becsülettel fognak eleget tenni küldetésüknek, — mondja a kiáltvány.

Az Egyesült Államok hivatalosan is több mint négymillió munkanélkülit ismer be

NEWYORK. — (Agerpress.) A TASS jelenti: Az Egyesült Államok statisztikai hivatala szerint a munkanélküliek száma július hó folyamán 317 ezerrel növekedett a júniusi hónapoz viszonyítva. A múlt év júliusával szemben a munkanélküliek száma az Egyesült Államokban 1 millió 878 ezerrel emelkedett.

Az állami statisztikai hivatal hivatalos megállapítása szerint július hónapban az Egyesült Államokban a munkanélküliek száma 4 millió 91 ezer főt tett ki.

Illetékes amerikai körökben ezzel kapcsolatban rámutatnak arra, hogy az Egyesült Államok munkanélkülieinek száma jóval magasabb a hivatalos közleményben közzétett számnál.

Az elvszerű és pártos bírálatról

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének agitáció és propagandaosztálya a napokban megvitatotta Népköztársaságunk irodalomkritikájának helyzetét. A vita folyamán a kérdés tisztázódott s a „Scanteia“ augusztus 3-i számában megjelent iránymutató, bíráló és egyben leleplező cikkében közli a RMP álláspontját.

Az irodalomkritika nagyjelentőségű általában is, de különösen szükségessé vált elvileg tisztázni ezzel kapcsolatban Népköztársaságunkban felmerülő és felmerült irodalompolitikai kérdéseket. Az irodalom s a kritika elválaszthatatlan egységet képez. Az irodalom a dolgozó nép erőfeszítéseit tükrözi, a kritika támogatja az írókat feladataik véghezvitelében. Így az irodalommal együtt a kritika is „a proletárium által-

nos ügyének szerves részévé válik“ — írja a „Scanteia“.

A már említett megbeszélésen megállapították, hogy a kezdeti nehézségek ellenére az irodalmi termelés sokat fejlődött, úgy mennyiségileg, mint tárgyválasztás szempontjából. Olyan művekben tükröződnek az új szocialista elemek, melyek mozgósító hatásaik, harcra indítanak. A művészet és az élet között ma már elűnt a polgárság által emelt mesterséges válaszfal. Az írók jogos büszkeséggel fordulnak a dolgozók althotőereje, energiája és megvalósításai felé, csodálattal tekintenek a Szovjetunió művésztetere, mely megszabadította őket a formalizmustól, a dekadens polgári művészettől szembeni hajlongástól s visszaadta önbizalmukat.

Új kritika bontakozik

Az új irodalommal új kritika kezdett kibontakozni. A megbeszélésen az előadó (Ion Vitner), beszámolójában ilyen szempontból különösképpen a Párt vezető szerepére, egyes írók marxista-leninista áttérésére, a „Scanteia“-ban és más lapokban megjelent egyes cikkekre tért ki különösképpen. De a lapok irodalmi kritikusaiban élnek a kispolgári maradványok. De még Ion Vitner beszámolójából is hiányzott az osztályharcos szellem. Olyan volt, mint amit egy kivülről alkotott meg s az általa felállított követelmények elvontak voltak. A vita folyamán kitüntek az irodalmi kritika negatív jelenségei. Legfőbb hiányosság — mondja a „Scanteia“ — „az elvszerűség hiánya, a pártos szellem hiánya.“ Legtöbb irodalmi kritikus személyes benyomásokból ítél. Hogy hova vezet a pártosság hiánya, arra jó példa Ov. S. Crohmalniceanu-nak a „Contemporanul“ irodalomkritikusanak esete. Crohmalniceanu „Novellairodalmunk minőségéért“ című cikke kigunyolja — kevés kivétellel — az összes novellákat, melyek az utóbbi időben a lapban megjelentek s melyeket nagyrészt

fiatal írók írtak. A cikk írója a „művészi tulajdonság“ hiányával érvel s kéri az összes „tehetségtelenek“ kizárását az irodalom területéről. Véleménye szerint a mai fiatal írók kilencvenöt százaléka ilyen.

A cikk irányzata úgy válik világossá, ha közelebbről megvizsgáljuk, kik azok akiket Crohmalniceanu alkalmatlanoknak tart az írásra.

„A cikk negatív példái szinte kivétel nélkül azokból az írásokból veszi, melyek a munkásság és szegényparasztság harcáért foglalkoznak“ — állapítja meg a „Scanteia“. Világos, hogy az ilyen cikk írója nemcsak az új téma, hanem maga az új élet iránt is mély megvetést tanúsít. Könnyű felismerni az ilyen felfogásban a kozmopolitizmust, a tömegek lebecsülésének régi álláspontját.

„A kozmopolitizmus a haza megvalósításai s a szocializmus iránti szeretet hiányában a munkásoktól iránti megvetésben nyilvánul meg“ írja a „Scanteia“. „A minőség“ elve mindig is a kozmopoliták érvelése volt.

A forma nem választható el a tartalomtól

Felvetődik a kérdés, mi is jelen-ti tulajdonképpen az irodalmi mű minőségét? Formai kérdése? Semmi esetre sem. Csak a formalisták számára az. Szelvényes követelmény volna csak azt kívánni az irodalmi műtől, hogy „szép“ legyen. A szép nem pusztán formai elem, hiszen a forma soha sem választható el a tartalomtól.

„Egy irodalmi mű formája annál szebb, annál tökéletesebb, minél mélyebbre hatol az író az életbe, az emberek lényeges tulajdonságaiba, minél élesebben meg tudja látni a kérdéseket, fel tudja tárni a haladásért, boldogságért folytatott emberi harcot, annak számtalan megnyilvánulását, minél nagyobb eszméket, magasabbabb érzelmeket fejez ki“ — állapítja meg a továbbiakban a

„Scanteia“ cikke.

A kritikanak igemis harcolnia kell a minőségért, de nem a formalizmus, hanem a marxizmus-leninizmus álláspontjáról. Azt kell megmutatnia a kritikanak, hogy a művek gyakran nem a valóság lényegét fogják meg, csak halványan tükrözik a valóságot. Nem tudják visszaadni az élet minden területén (végbemenő hatalmas változást. Az ilyen kritika azonban csak a szocialista realizmusból kiindulva szólhat meg. Az a bírálat, mely az új irodalom alapjait támadja meg — a Crohmalniceanu bírálat — ellenséges magatartást jelent még akkor is, ha nem rossz szándékból készült, mert az új irodalom megvetése, a tömegekkel, a szocializmus építésével szembeni megvetést jelenti.

Az irodalomkritika formalizmusáról

Irodalomkritikánk formalizmus-szinte általános jelenség. Miben nyilvánul ez meg? Legjobb kritikusaink közül is kevesen képesek arra, hogy időszerűsítsék, a mi viszonyainkhoz alkalmazzák a tanácsokat, azt a tudásanyagot, melyet az előrehaladott szovjet kritika-ábról átvettek s mellyel különben egyetértenek.

Könnyen a kozmopolitizmus felé hajlást eredményezheti a múlttal, klasszikusainkkal, haladó irodalmi hagyományainkkal szembeni közömbös magatartás is. Irodalomunk haladószerű alakjainak és korzavainak elvszerű kritikai elemzése kezdeti szakaszban van s a kritikai áttértekés nem folyik tervszerűen. S mi a helyzet a jövővel szembeni magatartással

illetően? Az egyik ilyen magatartást láthattuk Crohmalniceanu esetében. De még akkor is, ha nincsen szó nyílt támadásról, kritikánk kevés figyelmet szentel a szerkesztőségnek, irodalmi pályázatokon s minden alkalmas helyen tömegesen jelentkeznek az íróknak. Ezek között sok tehetség van s ha a kritika nem foglalkozik velük kellőképpen, könnyen elhallgatnak.

A BÍRALAT A NÉPNEK SZÓL!

Komoly hibái mutatkoznak kritikánknak a szovjet irodalom népszerűsítése terén is. Egy egész sor elsőrendű fontoságú szovjet irodalmi terméket kritikusaik figyelmén kívül hagytak, vagy pedig — áthatva a polgári kritika szűk kereteitől — nem gondoltak arra, hogy irodalmi működésüket hozzájárulják a tömegek

kívánalmaihoz. Írásaiknak stihusa és nyelve gyakran annyira megnehezíti a megértést, hogy pusztán elméletben irnak a nép számára. Egyik-másik kritikából meg sem lehet tudni, hogy tulajdonképpen mi a tartalma a bírált műnek. S teszik ezt olyan „specialisták“ is, akiknek „tudományossága“ lényegében néhány idézetből áll s nem-

A szocializmus építését kell szolgálni!

Az elvszerű kritikanak a Párt megadta a központi feladatot: egy olyan irodalom kifejlődését kell elősegíteni, mely a szocializmus építését szolgálja. Ezt sem rombolással, sem a hibák támogatásával vagy „jóindulatú“ elnézéssel nem lehet véghezvinni.

Az eddigiekből is kitűnik, hogy országunk ideológiai és művelődési színvonalával szemben a kritika lemaradt. Ennek a ténynek az alapvető oka a polgári ideológia hatása, mely a régi nevelés maradványaiban a jelenlegi nyugati szétbomló irodalom és kritika hatásában nyilvánul meg. Nagy feladatok várnak ránk ezen a téren. A formájában nemzeti, tartalmában szocialista irodalom s az

csak ideológiai képzettségük, hanem még az általános műveltségük is hiányzik.

Hasonló veszélyt rejt magában a Crohmalniceanu-féle felfogás másik oldala is. Az a kritikus, aki a bátortás örve alatt szemet humy' a hiányosságok felett, lényegében szintén gátolja az új irodalom kifejlődését.

egészséges, pártos irodalomkritika csak tervszerű harc árán valósulhat meg. Olyan kritikára van szükség, mely minden vonatkozásban a marxizmus-leninizmusból táplálkozik. „A kritikus — írja a „Pravda“ — legfontosabb terjesztője annak az új, fontos és pozitív dolognak, ami megvalósul művészetben és irodalomban.“ Tartásuk ezt szem előtt mindazok, akik kritikát írnak. Tartásuk ezt szem előtt minden újság, folyóirat szerkesztője s legfőképpen a RNK Íróinak Szövetsége. Kritikusaiknak állandóan emelniük kell ideológiai színvonalukat, el kell sajátítaniok a Szovjetunió tapasztalatait s ezeket gyakorlattá kell tenni, a mi helyzetünkre való alkalmazással.

Irodalom és kritika erőforrása: a néppel való kapcsolat

Végkép fel kell számolni a régi elefántcsonttorony felfogást kritikusaiknak, meg kell érteniök, hogy irodalmunk és kritikánk erőforrása éppen a tömegekkel való szoros kapcsolatban van. Új kérdések kinevelése és erős kritikai szervezet felállítását a Irószövetség mellett, a marxista-leninista

esztétika s a szocialista realizmus kérdéseinek állandó megvitatása szintén elsőrendű feladat. Csak így, átszervezve s új alapokra helyezve töltheti be kritikánk azt a nagy szerepet, melyet az új irodalom megalkotásában be kell töltenie. Csak így járulhat hozzá a szocializmus felépítéséhez.

Hogyan születik az eső?

A derűsen kék égből végre szikrázó napsugarat ont a pihenő, üdülő dolgozók százezreire. Csak egy-egy délutáni zivatar futó esője üdíti fel olykor a tikkadt forróságot s talán ilyenkor sokan el is gondolkodnak azon, hogyan is születnek azok a hirtelen tornyosuló fényes szegélyű felhők — hogyan is születik az eső?

Nagyon sok körülmény befolyásolja az esőt szülő felhők létrejöttét. Magunk is tapasztalhattuk, hogy olykor az egészen alacsonyan vágató ködgomolyagok egyetlen csepp vizet sem hullatnak reánk — máskor pedig tenyérynyi felhőcskéből bőséges záporban van részünk.

Ahhoz, hogy csapadék létrejöhön, elsősorban is az szükséges, hogy a levegő valamilyen okból kifolyólag lehűljön. A benne lévő vízpára ilyenkor kicsapódik s az időjárásjelentések esőről, hóról számolnak be. Ezt a lehűlést által történő kicsapódást szépen láthatjuk akkor, ha egy pohár hideg vízzel belépünk a meleg szobába. Az üveg hideg falára aprócska gyöngyszemecskékhöz hasonlóan kiválik a csapadékharmatos lesz a pohár.

Nagyobb tömegű levegő lehűlése a természetben rendszerint úgy történik, hogy a levegő felemelkedik. Ezeket az emelkedő légáramlatokat vitorlázó repülőnk is ismerik, ezeknek szárnyán emelkednek magasba a karsu szárnyak s születnek meg a magassági és távolsági rekordok.

Fent a magasban sokkal kisebb a levegő nyomása, mint a föld közelében. Ennek következtében a levegő ki is tágul s ez a tágulás még csak növeli a lehűlést. Ekkor aztán csodálatos változás megy végbe a magasba emelkedett levegőoszlop belsejében. Parányi, szabadszemmel nem is látható vízcseppecskék jelennek meg s ezeknek millióirajai alkotják a meg születendő felhők első építőköveit.

Olykor a lehűlés olyan erős, hogy a levegő s benne a levegő vízcseppek a fagypontra alatti hőmérsékletet is elérhetik s az ilyen túlságosan lehűlt felhőben parányi jégkristályok jelennek meg. Ezekre a igen hideg jégzemecskékre rohamos gyorsasággal csapódnak le a vízpárák s az egyre kövérebb és kövérebb esőcseppek végülis lehullanak s megkezdik utazásukat a föld felé.

A lefelé hulló esőcseppek szembe találják magukat a felfelé törekvő meleg levegővel s ennek a víz-

A TOGLIATTI-FILM

Az Új Idők moziban új olasz haladó szellemű filmet mutatnak be. A film tengelyében a Togliatti elleni merénylet áll. Három falusi: két férfi és egy nő megérkezik a nyomorgó olasz faluból Rómába. Togliattival akarnak beszélni. Sorsukat elpanaszolni, Tiszta szót, utmutatást és bátortást várnak. Aznap reggel Togliatti ellen merényletet követnek el.

— Togliattival ma sem beszélhetnek. Élet-halál között van — mondják a pártlap szerkesztőségében.

A film kitűnően érzékelteti a tömegek spontán, forradalmi mozgalmát, az utca megélnéülését, majd az általános sztrájkot, mely a felháborodás jeléül tör ki és világeseményé duzzad. A sztrájkhoz tiltakozásuk kifejezésekként a keresztény szocialista munkások is csatlakoznak. Bebizonyult, hogy Togliatti nemcsak a kommunista, de valamennyi olasz dolgozó vezére. Az olasz reakció amerikai imperialista parancsra hiába próbálja bevezetni diktatúráját. A számadást a dolgozók nélkül csinálják. Az olasz munkásság és szegényparasztság a béke hatalmas tényezője. Nélküle, ellene kormányozni nehéz, sőt lehetetlen. A film újszerű művészi eszközökkel mutatja be a proletáriumot. A munkásság akár rohamozik, akár biciklin vonul fel, a kár pedig a klinika előtti térségen lesi a Togliatti egészségi állapotáról szóló híreket, mindenütt igen kifejező. Megrázó a lábbadozó Togliatti az ágyban, amint a rádióonk beszél. Hatalmas: a nyomorgó falu rajza, az olasz agrárproletáriummal. Hídnélküli község a komppal, víz-hordó asszonyok, számárhaton ülő síhederek. Napszámok és munkanélküli földmunkások.

A film formájában olasz, tartalmában szocialista. Már az utcán vagyunk és pátozzát, lendületét még mindig érezzük. Érdekes és megnézni való.

Sz. A.

Nagymennyiségű traktort, cséplőgépet és tehergépkocsit kaptunk a Szovjetunióból

GALAC. — A „Scântea“ jelentése szerint, az utóbbi napokban Galaccon keresztül nagymennyiségű mezőgazdasági felszerelés és nyersanyag érkezett a Szovjetunióból. Így nagymennyiségű cséplőgép, traktor és 7 tonna teherbírási tehergépkocsi érkezett a Szovjetunióból. A nyersanyagok között rezet, cinket, mangánércet, kemény acélt és nagymennyiségű elektródot kaptunk a Szovjetunióból üzemünk részére.

A RESICAI VASMŰVEK DOLGOZÓINAK UJABB MUNKAVÁLLALÁSA

Mint már jelentettük, a Resicai Vasművek dolgozói elhatározták, hogy az augusztus 23-iki tiszteletére kezdeményezték szocialista munkaverseny keretében minden pénzkölcsön igénybevétel nélkül saját forgótökejük felhasználásából

val szárnyalják túl Állami Terülnket.

A Resicai Vasművek dolgozói, technikusai, mérnökei és tisztviselői részletes munkatervet dolgoztak ki a szocialista munkaverseny megvalósítására. A kohászati osztály dolgozói elhatározták, hogy augusztus hónap folyamán 500 tonnával több vaslemez készítenek, míg a feldolgozó-üzem munkásai kötelezettséget vállaltak arra, hogy 95 tonnával több anyagot termelnek, mint az előző hónapban. Ugyanakkor az eladási és ellátási osztály tisztviselői arra kötelezték magukat, hogy 50 millió lejjel több értékű árut adnak el augusztusban. A pénzügyi osztály ugyanakkor bejelentette, hogy 100 millió lejjel nagyobb összeget vételeznek be augusztus hónap folyamán az eladott áruból.

A Resicai Vasművek munkásainak, technikusainak, mérnökeinek és tisztviselőinek nagyanyu munkavállalása több mint egymilliórd lej forgalmat eredményez az üzemnek.

A „REPUBLICA“ CSÖGYÁR KÉT VASESZTERGÁLYOSA 1950-RE TERMEL

A „Republica“ csögyár dolgozói hatalmas erőfeszítéseket tesznek Állami Terülnk teljesítéséért. Serbanescu Nicolae és Ionescu State vasesztergályosok már 1950-re termelnek. A két vasesztergályos bejelentette, hogy ez év december 31-ig be akarják fejezni az 1950-ik évi tervelőirányzatot.

A Világifjúsági Kongresszus tiszteletére

Életfogytiglani kényszermunkára ítélte a népbíróság a moldvai kulák rablógyilkos-banda vezetőit

LASI. — A jasi népbíróság tegnap hirdetett ítéletet a moldvai rablógyilkos banda bűnperében. Mint ismeretes, egy kulákból álló rablógyilkos banda még a három évvel ezelőtti aszály idején Moldva egyes községeit kirabolta, sőt a gyilkosságoktól sem riadtak vissza és hosszú időn át az országrész egy részét rettegésben tartották.

Hosszas nyomozás után sikerült a rablógyilkos bandát ártalmatlanná tenni és a jasi népbíróság tegnap mondott ítéletet felettük.

Gogu Vasile, Gogu Ibric, Ovidiu Mereanu, Cristea Ovidiu, Ion Druc, Dumitru Varzaru, Costea Romanovici, Mircea Lacusta, Ion Rautu, Nicilea Muresanu, Bobocel Rautu,

Dumitru Vararu, Caldararu Ilie, Constantinescu Cruceanu, Leonta Marase, Matei Basarabeanu, Baron Livezeanu, Ghicel Carulea, Matei Foru, Stefan Ion, Fanica Bolovan, Petre Alistat, Gheorghe Ciubotaru és Panait Iorgu banditákat a népbíróság életfogytiglani kényszermunkára ítélte.

A népbíróság továbbá 8 vádlottat 15 évi kényszermunkára, 2 vádlottat 12 évi, egyet 10 évi, egyet 8 évi, hármat 5 évi és egyet egy évi börtönrre ítélte.

A kulákok vezetett rablóbanda elítélése a moldvai lakosság körében nagy megnyugvást és elégtételt keltett.

20 évvel ezelőtt rendezték meg a manisták a lupényi vérengzést

Husz esztendővel ezelőtt, a tökéletes termelési rendszer világának elmélyülése idején, a nagybirtokos-nagyitőkés osztály romániai vezetői, élükön a népszerű Maniu Iuliuval, szörnyű vérengzéssel akarták megtörni a végsőkig elnyomott és kiszákmányolt munkásosztály kemény ellenállását.

A román és magyar nagytőkés érdekeltségű Zsilvölgyi Bányatársulat igazgatósága hosszú hónapokon keresztül igyekezett különféle bérlevonásokkal a kommunisták vezette zsilvölgyi bányászoknak az emberi bánásmódot, a nagyobb kenyérért folytatott küzdelmét megtörni.

1929 nyarán, amikor már a zsilvölgyi dolgozók helyzete tarthatatlanná vált, — bányászok a Kommunista Párt irányításával sztrájkba léptek. 1929 augusztus 6-án, miután a bukaresti, budapesti és erdélyi nagytőkés érdekeket képviselő bányagazgatóság visszautasította a munkások jogos követeléseit, — megszállták a lupényi erődmelepet.

A zsilvölgyi bányászok bátor és kemény tette megráztotta nemcsak a bányavállalat igazgatóságát, hanem magát a néparuló nemzeti parasztpárti kormányt is — és Maniu, valamint a vasgárdista mozgalmas életrehabilitációs minisztere, Vaida-Voevod utasították a kegyetlenkedéseiről és korrupciójáról hírhedt Rozvan dévai prefektust, hogy személyes közbe lépésével, a karhatalom igénybevétele nélkül térje le a sztrájkot. Rozvan prefektus Lupényba utazott s az erődmelepet megszállva tartó bányászokat fenyegetőzések közepette rá ukarta venni, hogy szüntessék be a sztrájkot és kezdjék meg a munkát. Mivel a munkások a prefektus fenyegetőzéseit ellenére is kitartot-

tak eredeti álláspontjuk mellett — maga Rozvan prefektus adta meg a jelt a karhatalomnak a fegyverhasználatra — ő maga közvetlen közelről lőtte agyon Vitos Gábor bátor ifjúmunkást. A bandita Rozvan prefektus revolverének eldördülése volt a jeladás, melyet a karhatalom sortűze követett. Husz halott és több mint 170 sebesült maradt a helyszínen, akiknek eltemetését, illetve elsősegélyben való részesítését a minden emberi érzésből kivetkőzött prefektus megtagadta. Felettes kormányzerveinek utasítására a halottak és a sebesültek közé kegyeteket és vasdorongokat szórattott szét, azzal az aljas szándékkal, hogy a később megrendezett hivatalos vizsgálat során állapítsák meg, hogy a munkások támadták meg a karhatalmat.

Husz esztendő telt el a szörnyű vérengzés óta. A kemény harcban és munkában megedződött zsilvölgyi dolgozók ma ismét harcban állnak, de ezúttal nem jogaik követeléséért, — hanem Állami Terülnk teljesítéséért — a szocializmus megvalósításáért harcolnak.

Miként husz esztendővel ezelőtt a zsilvölgyi munkások kemény és áldozatos harca erőt adott az ország végsőkig kiszákmányolt és kiszilpolyozott dolgozóinak, a nagybirtokos-nagyitőkés elleni harcra — éppen úgy ma, amikor a Szovjetunió diésdéses felszabadító harca és a munkásosztály éhharcos pártjának kemény küzdelme után Népköztársaságunk öntudatos dolgozói éppen a zsilvölgyi bányászok felhívására hatalmas arányú szocialista munkaversenyt kezdtek Állami Terülnk teljesítésére — ad erőt a zsilvölgyi bányászok kezdeményezése a szocializmus megvalósításáért folytatott döntő harcra.

A kolozsvári ifjúmunkások elfogadták a grivicai brigádosok verseny kihívását

KOLOZSVAR — A kolozsvári „Vörös Grivita“ üzem ifjúmunkásai versenyfelhívását és a budapesti Világifjúsági Találkozó jelentőségét.

Az ifjak lelkes tapsvihar közepette vették tudomásul, hogy a Világifjúsági kongresszus, ahol több mint ötven millió demokratikus szellemű ifjú képviselteti magát, a béke megvédése és a jobb élet biztosítása érdekében történik. Az elhangzott megnyitóbeszéd után a Román Munkáspárt kiküldöttje a különböző üzemekben dolgozó 11 élmunkás ifjúnak jutalomkönyvet osztott szét. Hu-

Az ülésen Cristoreanu Emil és a László, Filimon Todor, Apahutira Ervin ismertették a „Vö. hidean János, Baga Katalin, Bo-

ros Ilona, Papp Ibolya, Benkő Samu, Bugi Eta, Fülöp Ilona, Molnár László és Birnbaum Szonja kaptak egy-egy igen értékes szovjet szépirodalmi könyvet.

A munkásifjak, akik a brigádok megbízásából emelkedtek szólásra, határozott hangon fogadták el a „Vörös Grivita“ ifjú munkásainak versenykihívását.

A „Victoria“ szövetkezet klubja nevében Dombi Anna beszélt és versenyre hívta ki a „Herbák János“ üzem első brigádját.

A versenypontokat a következőkben állapították meg: Normalemes 20 százalékkal, a holtidő kiküszöbölése 50 százalékkal és a nyersanyagok tökéletes felhasználása. Ezenkívül egy politikai és egy olvasóköri megalakítását vállalták.

A kolozsvári vasuti műhely második brigádja a világkongresszus és Agusztus 23. tiszteletére vállalta, hogy az agusztusi munkatervet augusztus 23-ig befejezi. Versenyre hívták ki Kolozsvár összes üzemének ifjúmunkás brigádjait a következő versenypontokban: 45 százalékos normatúlszárnyalás, anyagtakarékoság, holtidő és hiányzások kiküszöbölése.

A brigád politikai színvonalának emeléséért tanulmányozni fogják a „Sarló és Kalapács“ című brosúrát.

A „Herbák János“ üzem négy brigádja elfogadta a vasuti műhelyek versenykihívását. Versenyre hívta ki a kolozsvári üzemek összes ifjúmunkás brigádjait és a „Stefan Pavel“ és Prima Banat temesvári üzemek brigádjait.

A budapesti Világifjúsági Kongresszus és November 7. tiszteletére még négy brigádot szerveznek. A szocialista versenyekre 600 ifjúból 400-at beszerveznek. Politikai színvonaluk emeléséért tanulmányozzák a „Sarló és Kalapács“ című brosúrát.

A „Triumf“ üzem ifjúmunkásai versenyre hívták a „Vörös Grivita“ üzem első brigádját.

Az ülésen többen egyéni versenyeket kezdeményeztek a budapesti Világifjúsági Találkozó tiszteletére.

A TERV HIREI:

NAGYBANYA.

A bányamedence dolgozói is hatalmas lelkesedéssel vesznek részt élüzemeink kezdeményezte augusztus 23-i szocialista munkaversenyekben.

A kereszthegyi bánya dolgozói vállalták, hogy az évfordulóra 10 százalékkal túlszárnyalják a termelési előirányzatot, öt százalékos robbanóanyag megtakarítást érnek el, két százalékra csökkentik az igazolatlan hiányzások és késések számát és 5 százalékkal kevesebb villanyáramot fogyasztanak.

Fuchs János, munkaéremmel kitüntetett bányász, csoportja nevében vállalta, hogy az egész évi előirányzatot október 1-ig teljesítik.

PRAHOVA.

A prahova-megyei „Ilie Pintilie“ mezőgazdasági gépgyár dolgozói kötelezettséget vállaltak, hogy az augusztus hónap előirányzatát augusztus 23-ig teljesítik és a gyártott mezőgazdasági gépeket kifogástalan állapotban át is adják a mezőgazdasági gépek és traktorállomások igazgatóságának.

A prahova-megyei üzem dolgozói augusztus 23-ig 150 elrét és boronát, 64 tonna ekevasat készítenek a tervelőirányzatot felül. A termelés sikeréért a dolgozók vállalták a gépek kifogástalan állapotban tartását és rendszeres javítását, a nyersanyag idejekorai beszerzését, a vasuti kocsik azonnali ki- és berakását, az építkezési és termelési tervek sürgős elkészítését.

NAGYSZEBEN.

A nemrég megalakult ifjúmunkás-brigádok máris kiváló eredményeket értek el. Az „Independenta“ gépgyár III. számú ifjúsági brigádja már az agusztusi előirányzat vége felé tart. A 13 ifjúból álló csoport a motorhengereken és motoralkatrészekben dolgozik. A kitüntetettek közül Gita Anghel 150, Apolzan Ilie 120, Harlow Nicolae 120, Orbán János 120 és Schneider János 100 százalékkal haladták túl a normát.

A vasöntőben, ahol most a legnagyobb súlyú cséplőgép-motorok gyártására fektetődött az emellett a „Vasile Roșca“ gépgyár részére még villanymotorvázakat is öntenek, 170 százalékkal lépték túl a normát. Emellett a munkánál kitüntettek Mircea Mateas 300, Cerchezan Ion 230 és Mateas Iuliu 270 százalékos eredményekkel. Mindhárom az újonnan alakult ifjúmunkás-brigádok tagja.

Gyors ütemben végzik az aratást

TORDA. — (Tudósítónktól.) Torda megyében a dolgozó földművesek a Román Munkáspárt irányításával eredményes munkát végeztek az elmúlt őszi és a tavaszi mezőgazdasági munkák során. A lelkiismeretes munkának most mutatkozik meg az eredménye. A bő termés.
A ludasi járás dolgozó földművesei 100 százalékban learatták az ősziárpa vetéseket. A szentmihályi járásban 252 hektár buzavetést arattak le eddig. Az állami gazdaságokban mindenütt befejezték már az aratást.
A dolgozó földművesek munkaversenyek megszervezésével kívánják előmozdítani a jobb és gyorsabb munkát. E versenyek keretében nagy lendülettel folyik a kapálás is. A kukorica másodkapálását 100 százalékban teljesítették a dolgozó földművesek, 29.849 hektár kukoricavetést kapáltak meg. A harmadik kapálást 54 százalékban teljesítették. 3189 hektár burgonyavetésen végezték el a harmadik kapálást, 2306 hektár cukorrépát, 2019 hektár napraforgót kapáltak meg harmadizben. Összesen 52.692 hektár területen végezték el a harmadszori kapálást.
A versenyben a ludasi járás dolgozó földművesei az elsők, akik 17.713 hektáron végezték el a munkát. Az aranyosgyéresi járás földművesei 16.635 hektáron teljesítették a kapálást.
A versenyzellenőrtől ösztönözve a topánfalvi erdészek versenyre hívták ki az albóci, aranyosbányai és a tordai erdészet kerületek dolgozóit. A verseny pontja az Állami Terü. Erdelmében előirányzott erdővédelmi munkák minőségi és mennyiségi teljesítése. A versenyben eddig a tordai körzet erdészei vezetnek, akik máris 94 százalékkal teljesítették a tervet. Az aranyosbányai körzet erdészei 38 százalékos teljesítést értek el. A topánfalvi körzet erdészei mindössze egy százalékkal lépték túl a tervet, de ez is szép eredmény, mert amíg a tordai körzet erdészei 29.4 hektár területet fásítottak újra, addig a topánfalvi járásban 213 és fél hektár területet fásítottak az erdészek.

NEMES MIKLÓS

Megismerték a viceiek a tervszerű gazdálkodás nagyszerű előnyeit

VICE. — (Levelezőnkől.) A község határában az állandó esőzések akadályozták volt a mezőgazdasági munkát. Most nagy lendülettel fogtak hozzá a dolgozó földművesek az Állami Tervből reájuk háruló feladatok teljesítéséhez. Befejezték az aratást és elvégezték a másodkapálást is. Most a szénacsínálással és a tarlóhántással vannak elfoglalva, utána a cséplés következik.
A termés jónak bizonyul. Az ezévi termés kétszerese lesz a tavalyinak. De nemcsak, hogy a termés jobb, hanem a buzatermő területek is nagyobbak ebben az évben, mint az elmúlt esztendőben voltak. A vicei dolgozó földművesek most, hogy jobb és több buzatermés van, látják a tervszerű gazdálkodás előnyeit.
A soronlévő mezőgazdasági munkák mellett az önkéntes építő munkát sem hanyagolják el a viceiek. A RDNSz helyi szervezetének tagjai önkéntes munkával helyreho-

ták a kulturtermet és egészségügyi akcióban vettek részt. Az ifjuság félholdnyi akácültetvényt kapált meg. A férfiak közül hatvanan önkéntes munkával egy hidat javítottak meg és 50 szekér követ hordotak a községi istálló felépítéséhez, ahol naponta 5-6 férfi végez önkéntes munkát.

DEMETER ANTAL

MÉRGET KEVER a peleskei pap

KISPELESKE (Levelezőnkől) — Pótor Zoltán református pap Kispeleske szatmármegyei községben. A Magyar Népi Szövetség szervezetének tagja ugyan, de semmiféle szervezeti munkát nem fejt ki. Ugy tesz, mintha nem érdekelné a politika. Csak suttomban mesterkedik, az ő „tanácsára” tartják magukat jó néhányan távol a szövetszektől a dolgozó nép fiai közül. Az elmúlt napokban Pótor Zoltán 20 falubeli gazdálkodót hívott meg a lakására. Este 11 óráig tanács-

koztak. Amikor megkérdezték tőlük, hogy miről, egyikük sem adott választ. De csakhamar kiderült, hogy miről tárgyaltak, mert másnap már rémhírekkel lett tele a falu.
Pótor Zoltán református lelkész azt szokta mondani, hogy „irtózik” a politikától. Ugy látzik, hogy csak akkor irtózik, amikor a nép érdekében kifejtett politikáról van szó, de szívesen politikai mérgekeverésről van szó.

KALINA KÁROLY

A földadó és beszolgáltatás kérdéseit beszélték meg értekezleten a MNSz szatmármegyei aktivistái

SZATMÁR. — (Kiküldött munkatársunktól.) A Magyar Népi Szövetség szatmármegyei és járási aktivistái teljes létszámú ülésen dolgozták fel a kormány legújabb és a falvak életére rendkívül nagy fontossággal bíró intézkedéseit, törvényrendeleteit.
A kora reggeli óráktól a késő este nyúló értekezleten részletes megvitatásra és feldolgozásra került a szövetszeti-, földadó és a beszolgáltatásra vonatkozó törvényrendelet.
Az értekezletes megjelent a megye területén tartózkodó Szenkovits Sándor helyettes miniszter is, aki hosszabb beszédben világította meg az új törvények alkalmazásának módját és azok osztályharcos szellemét, kiemelve azt, hogy a szövetszeti-, földadó- és beszolgáltatási rendelkezések helyes alkalmazása nagy mértékben megerősíti a munkásosztály szövetségét a falusi dolgozó parasztsággal.
Az értekezleten résztvevő Lázár József nemzetgyűlési képviselő a feldolgozás utáni hozzászólásokat befejezően, részletesen foglalkozott beszédében azzal a nagytartosságú feladattal, amely a falvakat járó MNSz aktivistákra hárul a dolgozó parasztság érdekében hozott törvények népszerűsítésével kapcsolatos munkák során.

szatmármegyei szervezetenek megvitatásra és feldolgozásra került a szövetszeti-, földadó és a beszolgáltatásra vonatkozó törvényrendelet.
Az értekezletes megjelent a megye területén tartózkodó Szenkovits Sándor helyettes miniszter is, aki hosszabb beszédben világította meg az új törvények alkalmazásának módját és azok osztályharcos szellemét, kiemelve azt, hogy a szövetszeti-, földadó- és beszolgáltatási rendelkezések helyes alkalmazása nagy mértékben megerősíti a munkásosztály szövetségét a falusi dolgozó parasztsággal.
Az értekezleten résztvevő Lázár József nemzetgyűlési képviselő a feldolgozás utáni hozzászólásokat befejezően, részletesen foglalkozott beszédében azzal a nagytartosságú feladattal, amely a falvakat járó MNSz aktivistákra hárul a dolgozó parasztság érdekében hozott törvények népszerűsítésével kapcsolatos munkák során.

szatmármegyei szervezetenek megvitatásra és feldolgozásra került a szövetszeti-, földadó és a beszolgáltatásra vonatkozó törvényrendelet.
Az értekezletes megjelent a megye területén tartózkodó Szenkovits Sándor helyettes miniszter is, aki hosszabb beszédben világította meg az új törvények alkalmazásának módját és azok osztályharcos szellemét, kiemelve azt, hogy a szövetszeti-, földadó- és beszolgáltatási rendelkezések helyes alkalmazása nagy mértékben megerősíti a munkásosztály szövetségét a falusi dolgozó parasztsággal.
Az értekezleten résztvevő Lázár József nemzetgyűlési képviselő a feldolgozás utáni hozzászólásokat befejezően, részletesen foglalkozott beszédében azzal a nagytartosságú feladattal, amely a falvakat járó MNSz aktivistákra hárul a dolgozó parasztság érdekében hozott törvények népszerűsítésével kapcsolatos munkák során.

AZ EGYSZERŰ NADFEDELES házak apró ablakiból már rég ki- aludt minden világosság. A nyitott istálló ajtóknál tehénszag meleg párája lebegett elő és elke- veredett a hazahordott friss széna illatával. A falu nyugodtan aludta ülmát és csak a kutyák kórusa feleledgetett az éj halk neszeivel.
A szatmármegyei Gurús köz- ségbeli reszketős hívők imaházá- ban már a második éjszakába nyúlt a gyülekezet összejövetele...
A közöpnagysága parasztház szobájában sötét alakok vonagla- nak. Verejtékes testük nehéz lá- gószőléséttől átitzott szegényes göncök nyomorúsággal tölti meg a szobát. Meglévesszett, béleg- időzetű, szerencsétlen embereket, akik munka helyett a testük, ér- telmük nyomorúságával akarják megváltani a világot.
AZ ABLAKON BESZÜRÖDŐ éjszaka komor árnyékokat vet és a misztikus könnycsepp fokozza a feszültséget. Reszketős testek vo- naoglnak, az árnyékokban habzó szédők könnycseppje, a meglétező lelkéből felszakadó nehéz sóhaj- jok — minden összerövellt itt. Mikor a kifáradt embereket hűvös- egy pillanatra várt lass a test

„Lélek” a padlás-on
fáradtsága és a feszültség jegalma feloldódni látszik — valahonnan, mintha távol a magasságokból szűrődne ide, rögtön belereccsen a megnyugtató csendbe egy ke- ményen ostromozó hang:
— Az ördög még erősebb len- netek Istennél! Ha el akarjátok nyerni a legnagyobb boldogságot, azt ne itt, a földön keressetéki hanem az én világomban... Üzzé- tek ki magatokból az ördögöt és reszketsetek, mert így töltitek meg deneteket az én uralmam- nal.
— A lélek hangja ez — vágja magát a földhöz egy keserűsá- ni, sok nyomortól meglintott szegény- paraszt és vonaglásában kimeredt ujjával görccsben markolja össze a föld homokját.
— És a hang három nyelven re- cesg az éjszakában. Románul, magyarul és valami érthetetlen szavakkal kevert beszéddel.
MÁS MÁSODIK ÉJSZAKA
gyötrölte őket a „duhu”, újra és újra reszketésre ösztönözve meg-

kinzott testüket, mikor Kincses Bálint, egyik új tagja a gyüleke- zetnek, már nem bírta tovább. Kinzó vágy gyötrölte, hogy a do- hány füstjének csillapításával nyugtassa meg kissé felzaklatott idegzetét.
Új hívő volt. Nem tudta fel- mérni, hogy szentségtörés gyufa- lángjával megtörtírt azt az éjszakai sötétséget, amely a gyülekezet lelkét is megtöltötte. A többnyel- vi „szentlélek” recsegő hangja éppen reszketésre biztatta az em- bereket, mikor Bálint kezében megercent a gyufa. Eppen csak felvilant a láng, de az éleg volt ahhoz, hogy a csodaváró hívők ég felé függesztett tekintete két, a faluban igen jólismert nagy- gondza vigyorog, kővér arcát mltá- nlan sásk meg a „lélek” helyett, akik recsegő hangon ostromozták. Is-teltatták a világ végével a gyülekezetet.
— Maris Avram!
— Váradí Szilárd! — tört ki hangban is a hívők ajkáról a fel- ismerés és hogy nem valami ör-

A szövetszeti tagok jogai és kötelességei

A fogyasztási szövetszetek alapszabályminta a többek kö- zött előírja a szövetszeti ta- gok jogait és kötelességeit is.
A szövetszet tagja lehet minden 16. életévét betöltött városi és falusi lakos, nemre és nemzetiségre való tekintet nélkül, aki a szövetszet mű- ködési körzetének területén la- kál és aki nem tagja más ha- sonló szövetszetnek.
A szövetszetnek nem lehet tagja az, akit politikai és pol- gári jogaitól jogerős bírói íté- lettel vagy hatósági intézkedé- sel megfosztottak, továbbá azok, akik a szövetszeti esz- mével ellentétes álláspontra helyezkednek.
Az a dolgozó, aki be akar iratkozni a szövetszetbe, köte- les az alapszabályt át tanulmá- nyozni és kérelmet kell benyujta- nia a szövetszet vezetőségéhez.
A tagok beiratkozás iránti kérelmének elintézéséről a szö- vetkezet tagjainak közgyűlése dönt, amely vagy elfogadja, vagy visszautasítja a szövetsze- zet vezetősége által javaslatba hozott személyek beiratkozását.
A beiratkozás alkalmával minden tag köteles 50 lej be- iratkozási díjat fizetni és szö- vetkezeti részjegyet, jegyezni. A részjegy összegét a tagok közgyűlése vagy a közgyűlés meghatalmazottja határozza meg, de az nem lehet 500 lejnél kisebb.
A szövetszet vezetősége en- gedélyezheti, hogy a szövetsze- zet tagok a részjegy összegét egy év alatt egyenlő részletek- ben befizethessék.
A szövetszeti tag családtag- jai, abban az esetben, ha nincs külön jövedelmük és nem tud- nak egész részjegyet jegyezni, az 500 lej negyedrészt, vagyis 125 lejt fizetnek szövetszeti részjegy címén.
A tagok szövetszeti tagsági könyvet kapnak, amelyet köte- lesnek gondosan megőrizni és kívánatra, bármikor, a szövet- kezet vezetőségének vagy az alkalmazottaknak felmutatni.
A szövetszeti tagok kötele- sek örködni a szövetszetet va- gyona felett, tevőlegesen részt- venni a szövetszet működésé- ben, segíteni a szövetszetet ve- zetőségét, az ellenőrző bizottsá- got és hozzá kell járulniok a

szövetszeti gazdálkodás fej- lesztéséhez és megerősítéséhez.
A szövetszeti tagok kötele- sek alávetni magukat a fo- gyasztási szövetszetek alap- szabályainak, valamint a tagok vagy a meghatalmazottak ha- tározatainak.
A fogyasztási szövetszetek alapszabálya felelőssé teszi a szövetszeti tagokat, részjegy- ik arányában, a szövetszet vál- lalt kötelezettségeiért.
A SZÖVETKEZETI TA- GOK JOGAI
A fogyasztási szövetszetek alapszabályzata értelmében, minden szövetszeti tagnak a következő jogai vannak:
1. szavazati joggal résztvenni a tagok közgyűlésén és a szö- vetkezet működésével kapcsola- tos összes kérdések megbeszé- lésén;
2. hogy válasszon és bevá- lasszák a szövetszet vezetősé- gébe, az ellenőrző bizottságba. Résztvehet a fogyasztási szö- vetkezetek szövetségének köz- gyűlésére küldendő képviselők megválasztásában;
3. kéri a tagok vagy a meg- hatalmazottak rendkívüli köz- gyűlésének összehívását;
4. elsőbbségi jog a szövetsze- zet árak vásárlásánál a nem szövetszeti tagokkal szemben;
5. osztálykot kapni befizetett részjegye után a nyereségek és veszteségek elosztásának szabá- lyai szerint;
6. a szövetszet kulturális működéséhez — könyvtár, mo- zi, ismeretterjesztő előadások, stb.
A szövetszeti tag elhalálozá- sa esetén a befizetett szövetsze- zet részjegy a család tulajdo- nába megy át az öröklési jog szabályai szerint.
Abban az esetben, ha vala- melyik tag elköltözik a szövet- kezet működési területéről, kö- résére a szövetszet vezetősége részjegyet áthelyezi abba a szö- vetkezetbe, amelynek tagja kí- ván lenni.
A szövetszeti tagok kilép- hetnek a szövetszektől. Ebben az esetben a szövetszeti rész- jegy összegét a vezetőség jelen- tését jóváhagyó első közgyű- léstől számított három hóna- pon belül visszafizetik.

lopták a szegényt, hogy vagyo- nukat gyarapítsák; biztatgattak arra minket, hogy ne a földi élet- ben, hanem majd a túlvilágon akarjuk a boldogulást...
— Meghiszem azt — villant fel a becsapott hívők előtt az igaz- ság —, hogy nekik ez a jó, ha mi majd csak a mennyországban kö- veteljük elmaradt bérünket, hogy ők itt még kövőbbre hiszenek...
A GYÜLEKEZET ELSZELEDT és azok, akik a „lélek” helyett a kővér kulákok vigyorog arcát pillantották meg a félretolt padlá- deszkák résén, — ma már a túl- világi boldogulás helyett a földi boldogulás útjára léptek.
Igy történt ez Szatmármegyé- ben, Gurúsban, ahol csak egy picinyke fény villant a szeptember sötétségébe és már az éleg volt arra, hogy szinte forszolion a hal- ga hit, amely a szegénység felett barátskódó a napszámokat meg- rabaló, kizsákmányoló kulákok malmára hajtotta a szét... és így lesz mindentől, ahol ma még a nép tudatlansága; kibaszuló harminc-harminc jó hektára, szekták prédikátorai szorolják a lelküket.
— Avram Maris és Váradí Szilárd, akiknek mind meg van vagy a nép tudatlansága; kibaszuló harminc-harminc jó hektára, szekták prédikátorai szorolják a lelküket.
TÓTH KALMAN

„székeség”: Szabadság-tér 23. II. emelet. Telefon: 15-53.
 Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.
 Laptulajdonos: „Petőfi” Nap- és Könyvkiadó RT.
 Felelős szerkesztő: LAZAR JOZSEF.
 Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.
 A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.
 Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk száma: 40.623

Mátéji bácsi nem akar pihenni

KOLOZSVÁR. — A Gépész-utca sarkán embercsoportok tanácskoznak. Az utcák kövezéséről, járdák építéséről és újabb autóbusszjáratok megindításáról beszélnek. Többen megjegyzik, hogy a vasutas telepen, de különösen a Gépész-utcában térdigérő sár szokott lenni.

— A múlt rendszerben csak a belvárosban építettek, ahol az urak jártak. Most a városi ideiglenes bizottság a munkásnegyedekben is épít — mondja Mátéji Károly idősebb vasuti munkás.

De nemcsak Mátéji beszél, hanem a tények is, amit az ideiglenes bizottság megvalósított. Az Irisz-telepen nemcsak a 72 munkáslakás lesz kész. A Szamoson átvezető hidat is nemcsakára befejezik. Az utcák kövezése, járdák építése, mind az ideiglenes bizottság munkáját bizonyítja.

Ezek a megvalósítások munkára buzdítják a megöregedett Mátéji bácsit is. Onként kéri, hogy adjanak valamilyen megbízatást a Magyar Népi Szövetségben. Idős munkás, de dolgozni akar szervezeti téren is, hogy minél hamarabb több lakás és több utca épüljön újjá.

SZALKAI ISTVÁN
MNSz levelező

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZERTÁRAK

AGUSZTUS 6-ÁN ÉS 7-ÉN,
SZOMBATON ÉS VASÁRNAP:
 1. számú állami gyógyszerár (volt Csillag), Dózsa György-utca 36. sz.,
 6. számú állami gyógyszerár (volt Orangyal), Malinovszki-tér 1. szám,
 9. számú állami gyógyszerár (volt dr. Elekes), Mócok-utja 110. szám,
 10. számú állami gyógyszerár (volt Orient), Móricz Zsigmond-utca 1. sz. (Vágóhid),
 14. számú állami gyógyszerár, Deportáltak-utja 52. szám. (Irisz-telep.)

A DREGÁNVÖLGYI TÁBOROZÓK MA, szombaton délután 7 órakor érkeznek a 7. számú iskola elé. Augusztus 11-én délután 6 órakor a 7. számú iskolában a táborozók szüleivel értekezlet tartanak, ahol a táborok működésével kapcsolatos kérdéseket tárgyalják meg.

AZ IPEIL BIKSZÁDI FÜRESZ-ÜZEMÉBEN Balázs József és Pop József munkások értékes újítást vezettek be: traktorral szerelt körfűrész helyezett üzembe. Munkájuk elismeréseképpen 10-10 ezer lejes pénzjutalomban részesültek.

FASISZTA CSOPORT rendezett tüntető felvonulást Firenzében. A város lakossága közbelépett és megakadályozta a tervezett gyűlés megtartását. A helyszínre kiszállt rendőrség pártfogásába vette a fasisztákat. Az összetűzés során több személy megsebesült.

* BURGER SÁRI fogászati rendelőjét Molotov (volt Deák Ferenc) utca 45 szám alá helyezte át. Telefon: 23-65. 5507

AZ OLASZORSZÁGI PERUGIA VÁROS törvényszéke felmentette Carlo Scorza fasiszta háborús bűnöst, a feketeingesek volt parancsnokát. Scorzát előzőleg 30 évi börtönrre ítélték. Ő volt az, aki 1925-ben halálos kimenetelű merényletet követett el Amendola antifasiszta képviselő ellen.

* ORVOSI HIR Dr. Traub Vilmos augusztus 8-tól újból rendel. 5460

TANULMÁNYUTRA MEGY a brassói „Vörös Lobogó”-üzem több technikus. Az üzem az utóbbi időben több gépet kapott, de az új gépek mellé hiányoztak a megfelelő szakmunkások. A gyár vezetősége most a legjobb technikusokat küldi tanulmányutra a Szovjetunióba, hogy az ott szerzett tapasztalatok alapján megfelelő technikai kérdéseket neveljenek a golyócsapágy gyártására.

* ISKOLAI HIR. A kolozsvári 2. sz. magyar líceum értesíti növendékeit, hogy az őszi javítóvizsgára augusztus 9-én, kedden reggel 8 órakor megkezdődik előkészítő tanfolyamát. Mindazok a tanulók, akik részt óhajtanak venni a tanfolyamon, augusztus 8-án, hétfőn reggel jelentkezzenek az irodában. Az igazgatóság.

FIRENZÉBEN A RENDŐRSÉG ERŐSZAKKAL KIÜRITETT öt téglagyárat, amelyeket öt nap óta a munkások megszállva tartottak, hogy együttesüket tolmácsolják a több, mint két hete sztrájkoló építőmunkások iránt.

* ORVOSI HIR Dr. Porsche Ferenc ideggyógyász-főorvos rendeléseit újra folytatja, Dacia-utca 4 alatt. 5388

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Mánás Miska. Magyar film. Kezdet: 5, 7, 9 órakor. Szombaton és vasárnap 3 órakor is. Vasárnap d. e. 11 órakor Matiné.

MAXIM GORKIJ MOZGO: Nyári szünet. Nincs előadás.
 MUNKÁS-MOZGO: Nyári szünet, nincs előadás.

POPULAR: Mánás Miska. Magyar film! Kezdet: 5.30, 7.30, 9.30. Szombaton és vasárnap 3.30 órakor is. Vasárnap délelőtt 11.30 órakor Matiné.

URANIA: Találkozás az Elbánál. Előadások kezdete: 5, 7, 9 órakor.

UJ IDOK: Romfilm híradó. — Szovjet híradó 15. szám. — Palmiro Togliatti a me... fordulója 4. felv. — Az urali kolhozok tüze. — Szovjetsport 49. szám.

VÖRÖS CSILLAG MOZGO: Kincs a szorosban. Előadások kezdete: 4, 6 és 8 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

Az ország legjobb ifjúságunkas sportolói indulnak a MIK-versenyek bukaresti döntőin

Atlétikai verseny Kolozsvár mai és holnapi műsorán

A Munkás Ifjúsági Kupa küzdelmei a befejezéshez érkeztek. A tegnapi napon megkezdődtek a döntő küzdelmek, melyek egy olyan versenysorozat végét jelentik, amilyenre még nem volt példa. Nem volt példa arra, hogy olyan hatalmas tömegek induljanak el egy versenyen, mint az idei MIK küzdelmein. Több mint egy millió ifjúságunkas résztvevő közül egyedül a fővárosban 104.696 ifjú és leány vett részt a versenyeken. Maros megyében többen indultak el a versenyen, mint amennyien bejelentették részvételüket. Nagyon sok helyen a résztvevők mintegy 30 százaléka volt nő. Kolozs megyében 22.456 résztvevő közül 8593 lány indult el a versenyeken. Külön említést érdemel az a tény, hogy az egész országban 264.484 főt tett ki a földművesifjakszáma. Ebben a számban Csik, Maros, Háromszék és Udvarhely megyék résztvevőinek száma tekintélyes részt tett ki.

A versenyek most a döntő szakaszba léptek. Marosvásárhelyen, Jasiban, Brassóban és Temesváron lezajlott tartományi döntők legjobbjai csapnak össze Bukarestben, a Munkás Ifjúsági Kupa végküzdelmeiben a büszke bajnoki címért. A versenyek holnap fejeződnek be. Színhelye az Ifjúsági Stadion és a Köztársasági Stadion, melyek innapi díszbe öltözve fogadják az ifjakat. Tegnap és ma az Ifjúsági Stadionban, holnap a Köztársasági Stadionban találkoznak a bajnokjelöltek díszes sportparádé keretében.

*

Míg a fővárosban a fiatalság színe-java gyűlt össze a MIK verseny döntőire, addig Kolozsvár nem bővelkedik vasárnap sporteseményekben. A legnagyobb érdeklődésre a szombat—vasárnapi atlétikai verseny tarthat számot, melyen az összes kolozsvári atléták elindulnak. A verseny sorát a kolozsvári edzőtáborban tartózkodó katonatléták közül Truica és Steriade több számban csúcscsúcs-javító kísérletet tesznek, de ugyancsak csúcscsúcs-javítást terveznek a budapesti főiskolai világbajnokságokra készülő és a kolozsvári edzőtáborban tartózkodó női és férfi atléták is.

A kétnapos verseny szombat délután 3 órakor és vasárnap délelőtt 9 órakor kezdődik.

A Munkás Ifjúsági Kupa döntői
1949 Augusztus 5-6-7

A Gratulál Ipari Szakszervezet
 Üzemi kulturesoportja szombaton, augusztus 6-án, este 7-órától kezdettel az Ag. menház Karl Marx-utca 26-28 sz. alatti helyiségeiben táncal egybekötött
KULTURESTET RENDEZ

KERESÜNK MEGVÉTELRE
 Analitikai mérleget st. lysorozattal és tanulmányi kutat; Mikroszkopot,
 Ajánlatokat; Bolyai Tanulmánygyűtem Ko osovár, Gondnői osztály

Zipzár-javítás!
 Szetterek, kosztümök, fürdőruhák és spencerek zipzár szétnyitását, javítását vállaljuk.
Lajtár
 Szappan-utca 13 szám.

Poloskairtás?
 Egyedüli KOMOLY megoldás: **PARAGÁZII!**
 Potástól mentés, teljes garanciával „Tisztaság” Vállalat, Kolozsvár Fejlesztett hely „Corvin” könyvtár, Jókai-utca 3

Vásárolunk csiszolókövet
 60—100 szemcsés, fekete és zöld kivételben, bármilyen mennyiségben.
„FIERUL” Állami Áruház
 Kolozsvár, Molotov-utca 21.

Keresünk megvételeire
 2 darab 10 kg automata-mérleget „FIERUL”
 Állami Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Molotov-utca 21.

VESZÜNK:
 üvegmosó készülékeket, üvegtöltő készülékeket, centrifuga pumpát, nagyteljesítményű villanygenerátorokat (dinamo) 900 amper, 16 HP villanymotorokat.
INDUSTRIA CHIMICO-FARMACEUTICA No. 3.
 INTREPRINDEREA DE STAT Kolozsvár, Székely Mózes-utca 5

Azonnali belépésre keresünk **villany-egészségügyi-és központi fűtés-szerelőket.**
Intreprinderea No. 20.
 de INST. MIXTE Kolozsvár, Horea-ut 65 sz., Telefon: 12-20

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szerető, jó férj, édes apa és nagyapa **Id. Anghi András csizmadia** életének 67. évében augusztus 4-én délelőtt fél 11-kor elhunyt.
 Temetése augusztus 6-án, szombaton délután fél 3-kor lesz a házsongárdi köztemető halottas kápolnájából.
A gyászoló család

További felmelegedés
 A beáramlott hűvös légtömegek Közép-Európa felett nyugat felé jutottak és megindult felmelegedésük. A hőmérséklet mindenfelé 25 fok fölé emelkedett, Franciaország déli részén meghaladta a 30 fokot. Az Iriszország környékén kialakult viharciklon nem fogja befolyásolni Erdélyben a szép időjárást. Kolozsváron délelőtt 24 fok, este 9 órakor 15 fok volt a hőmérséklet, a légnyomás 764 mm., allg változik.
VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS VASÁRNAP ESTIG:
 Mérsékelt légáramlással, kisebb felhőhatárvonulásoktól eltekintve, a szép, napos idő tovább tart. Erős éjszakai lehűlés. A nappali hőmérséklet tovább emelkedik.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkeisebb hirdetés díja 10 szög 50 lej, szombaton 50 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 9 lej. Cim a kiadóban és jellegű hirdetésnél 20 lej pótlást fizetendő.

STEPPELT, mely gyermekkosci eladó. Radák-utca 7 szám, 2 és 8 közt. 5330

ELADÓ egy férfi kerékpár. Alkony-utca 20. 5359

65—100 LITERES zománcozott üstöt megvételre keres. Ady-harasznyagyár, Scortarilor (Csertörö)-utca 26. UZEMKEPES kis Steyer autómotort eladnám, vagy elcserelem motorkerékpárra. Fülöp, volt Rózsa-utca 12.

MOTORKERÉKPÁR „Opel” 500-as olcsón eladó. Malom-utca 8, Kalkán. 5372-b

KERESEK megvételre finom, modern hálószoza-butort. Értesítést kér Gráf János, Kővári-utca 1., vasútállomás mellett. 5387

ELADÓ 35-ös 3,60 méter transzmisszió-tengely konzollal, egy darab 1-es Saxonia-pumpa, 200 literes, zománcozott, duplafalu üst. Papp, Móricz Zsigmond-utca 34. 5429

ELADÓ két furnéros modern ág, betétekkel és matrácokkal. Cim a Slovában Tkv. SPORT-GYERMEKKOSCI eladó. Farkas-utca 2 szám, portásnál. 5497

FÉRFI KERÉKPÁR jó állapotban eladó. Forduló-utca 6., ajtó 7. ARAGÁZTARTÁLYT keresek megvételre, vagy bérbé. Ajánlatot Molotov-utca 9 szám alá, butorüzletbe kérek. 5457

ELADÓ HEGGESZTŐGENERÁTOR, háromgyedűes női kerékpár, kétleres főzőkemence. — Mindenféle petróleumfűző javítását vállalom. Heggesztőműhely, Gutengerg (volt Szappan)-utca 2. 5499

PRÉM- és szövetkuli télikabát, kosztümök, különböző női ruhák eladó. Budai Deleanu 6., földszint 1. ANTIK SZEKRÉNYEK, fotelek, kredencek jutányos árban eladó. Dózsa György-utca 16., I. emelet. 5500/c

SCHÖBERL-ÁGY, halászbót, hintaszék, tükrös eladó. Erdéklődni Málnássynál, Dózsa György-utca 16., emelet. 5500/c

ELADÓ kétszemélyes rókamié. Árpád-utca 17. 5517

RÓKAMIE, diófurnéros sürgősen eladó. Dosztojevski (volt Zápolya)-utca 49. 5504

ELADÓ Philips rádió, 3+1 lámpás. Mócok-utca 93., házmesternél. 5505

IRÓASZTAL jókarban, tömör keményfából olcsón eladó. Budai Nagy Antal-utca 5., II. emelet 10., délután 3—5. 5506

JÓKARBAN LEVŐ sportkosci eladó Csaba-utca 26. Tkv. FEHÉR SZEKRÉNY kettő, négy Biedermayer-fotel kanapéval olcsón eladó. Postakert-utca 6., II. emelet 10. Tkv. MODERN cső-sportkosci eladó. Mandel, Dózsa György-utca 22. VILLANYROKKA gyapjufonásra alkalmas és ping-pong-asztal eladó. Zsadanov (Dermata)-tér 1. Tkv. 100-AS SACHS motorkerékpár jókarban, eladó. Kazinczy-utca 14. JÓKARBAN LEVŐ, nyári konyhának is alkalmas sátor eladó. Karl Marx-utca 5. Tkv. ELADÓK: hegesztőkészülék, reaktor feszmerővel, 5 pisztoly, 2 szerszámszekrény. Gazdák, Horea-ut 8. Tkv. SINGER varrógép, csónakos eladó. Zrinyi-utca 12. Megtekinthető délután 5—7-ig. Tkv. FÜRDŐKÁD, zománcozott és varrógép eladó. Erdéklődni Millitz fodrászüzletben, Heltai-utca sarkán. JÓKARBAN LEVŐ Dürkopp női kerékpár, egy kislány és egy kislány kerékpár, 3/10 villanymotor eladó. Zola Emil-utca 9., házfelügyelőnél. Óvár. 5511

RÓVID Hoffmann szalonzongora bérbeadó. Mócok-utca 90., ajtó 2. ELADÓK: használt szekrény, öszszecsukható vaságy, 500 kilót mérő mérleg, dupla ágybetét ráma felső huzattal, más butoridarabok. Timár-utca 20., I. emelet, 22 ajtó. 5512

ELADÓ perzsaszőnyeg 3x4 méteres. Március 6. utca 6. I. emelet, 10. ajtó. 5514

VESEK keveset használt modern kombinált szoba-berendezést. Cim a kiadóban. 5516

ÚJ REDŐNYTOKOS ablakok, ajtók eladó. Tebel-utca 7. Megtekinthetők déli és esti órákban. 5509

ELADÓ fekete csikos, angolszövet férfi ruha, középtermetre, 100-as Hardtmuth-kályha és katlan. Dragalina 78., délután 2—4 között. ELADÓ kétszemélyes diófurnéros rókamié. Szentgyház-utca 26. Asztalosműhely. 5518

ELADÓK: íróasztal, plafonlámpa, tükrök, goblenképek, konyhakredence, koffer, könyvek. Szabadság-tér 20. 5447

ELADÓK: márkás, tizenkét személyes ebédő, teás, feketekávé szerviz, különböző nagyságu perzsaszőnyegek, tizenkét személyes ezüst evőeszköz. Eötvös-utca 25. 5520

JÓ állapotban levő fürdőkádát és kazánt sürgősen megvételre keresek. Cim: Dosztojevski-utca 45. Kohn. EGYAJTOS jégszekrény, hálószoza, Philips rádió eladó. Horea-ut 37. Bodega. 5444

FÜRDŐKÁD zománcozott, jó varrógép eladó. Erdéklődni Heltai-utca sarkán, Millitz fodrászüzletben. 5445

ELADÓ Yorkhire-i 14 hónapos tenyészkoca. Budai Nagy Antal-utca 48. 5449

TANGÓHARMONIKA, plaidek, stb. eladók. Kőnálója-utca 7. 5452

HORGONYZOTT szurós drót, ajtók, ablakok, üvegfalak, matrácok eladók. Dónát-ut 210, délután 4 óráig. 5454

ELADÓ jóhangu háromgyedűes begedű. Naftali, Hosszu-utca 37. 5316

ARAGÁZ-TARTÁLYT keresek megvételre vagy bérbé. Ajánlatot Molotov-utca 9., butorüzletbe kérek. ELADÓ süllőszőcs Singer varrógép és egy márványíró. Józsa Béla-utca 18. Negrutinál. 5458

FÜRDŐKÁD és kazán eladó. Széchenyi-tér 29 Bádógos. 5461

ELADÓK: kétszárnyas, üveges előszoba-ajtó, 60 literes kannák, vaságy, villanylámpák, tyukketrec, káposztás hordó. Marat (volt Levente)-utca 7. 5465

UZEMKEPES Ford-Elfel sportkosci olcsón eladó, vagy elcserelehető motorkerékpárral. Traian-utca 73. KÉT sodrony-ágybetét, féregmentes, karika- és briliáns foglaló-gyűrű eladó. Petőfi-utca 60, Szilágyiné. EVŐESZKÖZ, hatszemélyes Berndorf és tizenkét személyes chróm „Krupp Nikró” márkájú, sürgősen eladó. Március 6-utca 15. Szathmári. ELADÓ jókarban levő kombinált gyermekkosci. Steluta-Csillag-utca 5. HÁROMHÓNAPOS tiszta fajvizslá eladó. Rákóczi-ut 83. 5475

BÉLYEGKATALÓGUS Scott 1949, Turul-berakó eladók. Farkas-utca 7. ajtó 9. 5477

KERESEK megvételre kisebb gyümölcs-, vagy szőlőfűtést, gyümölcszűzöt, nagy rézűstöt. Ajánlatot Ferircel-Boldog-utca 24. 5478

GYERMEK rézagy, masszív eladó. Densusianu-Bajza-utca 13. 5480

ELADÓ szép gyermek-sportkosci. Horea-ut 1, ajtó 8. 5481

KOMBINÁLT konyha eladó. Kőrösi Csoma Sándor-utca 35. 5483

VENNÉK modern konyhabutort. Levelezőlap értesítést kérek: Beiénysy, Dermata-lakótelep. 5485

ELADÓK olcsón: rollós íróasztal, nagy empir-tükrös szép asztallal, gyümölcszedő-létra, kis antik szekrény, 3 darab torontáli szőnyeg, rádió-vibrátor, női kabát, üvegfal, gyermekjátékok, 4 méter butorbehuzó. Görögtemplom-utcából balra, Ciorogariu-utca 6. 5486

NEGYAJTOS jégszekrény, hét darab asztal, 300 literes káposztáshordó 200 literes cseber eladó. Tordai-ut 13, hátul az emeleten. 5483

ELADÓ csepeli kétkarikás gázrezo. Tinódi-utca 16. 5490a

ELADÓK: kétajtós jégszekrény, írógép-asztal, kisebb íróasztal, kápek, asztalok, ruhásszekrény, gyümölcsdaráló-gép, negydedes gázcső, hatszemélyes alpaca evőeszköz, fénykepezőgép, csillárok, középtermetre szmoking. G. Enescu-utca 19, Rákóczi-negyed. 5489

ELADÓK: majdnem új férfi kerékpár, Holland Philips rádió 4+2, faj Plymouth kendermagos csirkék. Pata-utca 48. 5491

ELADÓ három- és hatúg csillár. Budai Nagy Antal-utca 49, délután, ajtó 5. 5492

KERESEK megvételre planinót vagy rövid zongorát, kombinált szobát, varrógépet. Cim a kiadóban. ELKÖLTÖZÉS miatt eladók antik ebédő, festett kalotaszegi ruhásszekrény, kalotaszegi vitrin, ostavtá, fehér szék, fehér ágy matraccal, ablakpárnák, függönytartók, furníros keményfa verandabutorok, stb. Ady-utca 24. 5494

KOMBINÁLT gyermekkosci eladó. Pata-utca 102. 5455

INGATLAN-LAKÁS ELADÓ sürgősen Donát-negyedben üres telkek, 30.000 lejért. „Terno”, Kádár-utca 2. Tkv

KERESEK azonnali megvételre egész és fél üres telket, lehetőleg nem nagyon messze a várostól. „Terno”, Kádár-utca 2. Tkv

ELADÓ Donát-negyedben fából épült, beköltözhető egy szoba, konyha, 90.000 lejért. „Terno”, Kádár-utca 2. Tkv

ELCSERELNÉM állomáskörnyéki egyszoba-konyhás lakásomat egy vagy kétszobás, összkomfortossal. Diványtakarót veszek. „Tiszta” jellegre kiadoba. 5428

ELCSERELNÉM egyszobás, konyhás, éléskamrás lakásomat kétszobás, összkomfortossal. Cim a kiadóban. 5432

GÖRÖGTEMPLOM-UTCÁBAN 600 négyzetméteres telek eladó. Erdéklődni Zrinyi-utca 3, délután 3—4 között. 5457

ELADÓ gyümölcsös félhold és egyholdas parcella, Szentgyörgyhegy alján, egymás mellett. Félhold ára 48.000 lej. Erdéklődni Gráf Jánosnál, Kővári-utca 1., vasútállomás mellett. 5386

ELCSERELNÉM tisztviselőtelepen levő kétszobás, konyhás, gyümölcsös külön telkes lakásomat 2 szoba összkomforttal belvárosban, vagy Rákóczi-negyedben. Cim a kiadóban. 5463

ELADÓ Pasteur-utcában 3 szoba, komfortos, kertcsaládi ház. Bővebbet Petőfi-utca 8. Nedelka. 5466

ELCSERELNÉM központi kettőszobás, vagy egyszobás komfortos lakásomat Mócok-utca, vagy környékén komfortos, kettő, esetleg háromszobással. Felvilágosítást: Caragiale (volt Kemény Gábor)-utca 3. III. emelet, 18 ajtó. 5470

BEKÖLTÖZHETŐ családi házat akar eladni, vagy venni? Forduljon bizalommal Transilvania-irodához — Eladó sürgősen 4 villahely, egyenként 23.000 lejért. — Transilvania, Szabadság-tér 19. 5471

KÖZPONTI butorozott szobámba lakótársat keresek. „Fiatal orvos” jellegre. 5487

EGYSZOBÁS, gyümölcsös saroktelek, jégszekrény, varrógépláb eladó. Budai Nagy Antal-utca 43. Szuterén, ajtó 15. 5493

SÜRGŐSEN eladók beköltözhető 3 szobás, komfortos családi ház, több kisebb-nagyobb gyümölcsös és házhelyek is. Istók ingatlanforgalmi iroda, Molotov-utca 11. 5495

KÖZPONT-UTCAI földszintes, különbejáratu szobámat elcserelelném egy szoba, konyhával, „Lehet külváros” jellegre. 5501

KERESEK megvételre főtértől nem messze kisebb házat, ármegjelöléssel. „Azonnal fizetek” jellegre kiadoba. 5500

BELVÁROSI 2x2 szoba, komfortos ház 280.000 lejért eladó. Bocsnánczi-iroda, volt Unió-utca 10. Tkv

ELADNÁM házamat életjáradékkal. Minden felvilágosítást megad „Terno”, Kádár-utca 2. Tkv

MEGVÁSÁROLOK életjáradékkal házat, magános embertől, vagy idősebb házaspártól, eltartással, havi készpénz-juttatással, esetleg egy öszszegben fizetnem a megfelelő értéket és amíg élnek, benne lakhatnak. „Terno”, Kádár-utca 2. Tkv

BELVÁROSI 3 szobás, komfortos lakásomat elcserelelném belvárosi hasonló 2 szobással. „Csere” jellegre. 5503

ELCSERELNÉM Gyulai Pál-utcai egyszobás, konyhás lakásomat kétszobás, konyhás, fürdőszobással. Cim a kiadóban. 5515

ELADÓ egy szoba, konyha, istálló, melékhelyiség, beköltözhető. Tókózi-ut 57. Erdéklődni Dózsa György-utca 7. Tkv

ELADÓ 3 szoba, összkomfortos családi ház. Eötvös-utca 25. 5520/a

ELCSERELNÉM Andrei Muresan (Attila)-utca negyedi egyszobás, konyhás és mellékhelyiség lakásomat környékbeli vagy központi hasonlóval. Cim Slovánál. Tkv

ALLAST KAPHAT GYERMEKSZERETŐ mindenek szakszolgát keres tisztviselő házaspár. Crisan-utca 15, udvarban hátul. 5456

HELYBEN, szezoncikk bevezetésére alkalmazok szerényebbigenyű ügynököt. Bőrszakmában jártas előnyben. „Azonnal” jellegre. 5448

MEGBIZHATÓ mindenek bejárónót azonnalra vagy 15-ére felveszek. Bolyai-utca 7., II. emelet, ajtó 11. ALLANDÓ MEGELHETEST jelentő, könnyű foglalkozáshoz lakással rendelkező, független, fiatalabb nő társnak kerestek. Vidéken is. Leveleket Krisztoreán Sándor leveleivel, Kolozsvár, Május 1.-utca 8. címre kérek. 5479

KÖLÖNFÉLEK MENYASSZONYI ruhák, fátlyak, koszorúk kikölcsönzése, „Dahlia”, Horea-ut 35. Tkv

MENYASSZONYI koszorúk, fátlyak, ruhák kikölcsönzése, eladása ORCHIDEANÁL, Dózsa György-utca 22. Tkv

ZSILETPENGÉK, borotvák, ollók, általában mindennemű szakcséri közszörlést vállalom. Lebovits Ernő közszörlés, Széchenyi-tér 34. 5372/d

ASTORIA szálloda főportása közvetítésével tangóharmonikát bérelnek. Tkv

INTELLIGENS NŐVEL, független, középkorú, társulék farm alapítás céljából. Szükséges megfelelő ingatlan és 300—500.000 lej. Választ „Volt tisztviselő” jellegre kiadoba. 5519

SZABÁSZATI TANFOLYAMRA még néhány jelentkezőt felveszünk. Női divatszalon. Republicei (Majális)-utca 7. 5459

BÁRMILYEN divatkelmét megszövelhet, rendelhet, vagy olcsó áron készen vásárolhat Péter tákácsmester szövműhelyében. Bástya-utca 13. Óvárban. 5462

VARRÓNÓ, perfect, munkát vállal. Házhoz is megy. Florilor (Buza)-utca 15., ajtó 5. 5464

KÖTÉST vállalom. Lázárné, Florilor (Buza)-utca 5. 5484

VOLT DEPORTÁLTAK. FIGYELEM! Ki tud valamit Speidl Vilmos mérnökötől, született 1891-ben, akit állítólag 1944 novemberében Da chaból Schönebergbe vittek? Szíves értesítést kér Koós Endréné, Temesváry, III. Str. Fucik 7 címre. 5473

BÖRÖNDÖKET javítunk, női táskákat alakítunk és javítunk, olcsón és jól. Börönd-műhely, volt Unió-utca 7. 5500/a

VARRÓNÓ elegáns ruhát, kabátot vállál házaknál naponta 250 lejért. Tordai-ut 4. Dohánytözsdeben. 5508

RPR Tribunalul Cluj, Sectia II-a Civila Comerciala. CITATIE Nr. 1973 anul 1949, luna Iulie, ziua 23. In virtutea art. 291 din Codul de procedura penala D. Badiu Elisabeta nasc. Matko domiciliata in loc necunoscut, este citata la aceasta instanta, camera Nr. 147, pentru ziua de 11 luna August 1949, ora 8 in calitate de parata in procesul de intentant de recl. Badiu Ioan. In caz de neprezentare judecata se va face in lipsa. Presedinte Greffier Indiscifrabil Indiscifrabil L. S. Dosar Nr. 1976—1949.

RPR Judecatoria Mixta Zalau. CITATIE Nr. 1707 anul 1949, luna August, ziua 1. In virtutea art. din Codul de procedura penala. D. Nemeth Regina nasc. Groza, domiciliat in loc necunoscut, este citata prin ziar la aceasta instanta, pentru ziua de 9 luna August 1949 ora 8 in calitate de parata in procesul de divort. In caz de neprezentare judecata se va face in lipsa conform art. 152 din Codul de procedura Civila. Presedinte Greffier Indiscifrabil Indiscifrabil L. S. Dosar Nr. 1707—1949.

Elveszett okmányok pierderi de acte

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulajdonosaik semmi nek nyilvánítják:

Urmatoarele acte personale au fost pierdute si posesorii lor le declara nule de drept in mainile declaratorilor. Nr. 460.336, eliberat de Directiunea Comerciala Judeteana, Birtea Cartelor, Cluj. 5490

ELVESZETT egy darab „Unioria” s'ar afla: BOCAN VALER, kolozsvári, Seseau la Colina (Szentgyörgy-hegy) 207 szám alatti lakos Victoria szövetzetesi tagsági könyve elveszett. Semmis. 5476

KÖRÖSSY ARCADIE, dom. Cluj, Str. Tinódi Nr. 16. Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 42976—1947, eliberat de Militia Cluj si cartela de imbracaminte el fenti címre. Tkv

HIVATALOS HIRDETMÉNYEK

(névváltoztatás, holtánnyilváníítás, okmányok, személyazonossági igazolványok, élelmiszerjegyek elvesztése, vállalati közlemények: közgyűlési meghívó, mérlegek, árverési hirdetések, bírósági idézések, ítéletek, stb.), amelyeket eddig a Monitorul Oficialban kellett közölni, román nyelven

MOST KÖZÖLHETŐK A „VILÁGOSSÁG”-ban

A hirdetések felveszi Kolozsvár a „Világosság” kiadóhivatala Szabadság-tér 31. sz. Telefon: 19—11.

„SLOVA” Szabadság-tér 30. sz. Telefon: 19—16

Vidéken: Bánffyhungad: Pál Kristóf, lapbizományos, Érmihályfalva: Goldstein Hermann, bizományos, Gyulafehérvár: dr. Fellner J. Tribunalului-utca 4. Krasna: Szigyártó Gyula, Sztálin-ut 7. Maramarossziget: Atzberger Mária, MNSz szervezet, Nagykároly: Józsa János, lapbizományos, Szatmár: ARTA színházi ügynökség, Horea-ut 2. Szilágyoslyó: Páskuj Mária, Marx Károly-utca 5. Tassad: özv. Antal Imréné, hirlapbizományos, Zilah: Karczagi Gyula, Szabadság-tér 12.